Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1999 йил 28 октябр пайшанба

Сотувда эркин нархда № 212 (2250)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ КИТОБИ ҲИНД ТИЛИДА НАШР ЭТИЛДИ

Ҳиндистоннинг йирик матбаа компанияларидан бири "UBC Publishiers Distributors Ltd" яқинда Президент Ислом Каримовнинг "Ўзбекистон XX1 аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари" китобини ҳинд тилида нашр этди. Бу нашрга Ҳиндистон ташқи ишлар вазири Джасвант Сингх сўзбоши ёзди. Сўз бошида бундай дейилади:

"Президент Ислом Каримовнинг "Ўзбекистон XX1 аср бўсағасида" китобига сўзбоши ёзиш мен учун катта шараф ва имтиёздир. Мен бу китоб Ҳиндистон билан Ўзбекистон ўртасидаги чуқур тарихий алоқаларнинг рамзи бўлиб қолади, деб ўйлайман.

Китобда аср охирида Ўзбекистон олдида пайдо бўлаётган хавф-хатар ва қийинчиликлар кўриб чиқилади ҳамда китобхонлар эътиборига бу хавф-хатар ва қийинчиликларни бартараф этишнинг аниқ, танқидий таҳлилга асосланган стратегияси ҳавола этилади.

Президент Каримов бу китобида маҳаллий можаролар, диний ақидапарастлик ва консерватизм каби салбий ҳодисаларнинг хунук оқибатларини таҳлил қилади. Бироқ бу таҳдидлар алоҳида бир мамлакат доирасида чекланмаган, улар ривожланаётган барча мамлакатларни, айниқса қўшни давлатларни ташвишга солмоқда. Муаллифнинг фикрича, хавфсизликка таҳдид ҳамма ерда вужудга келиши мумкин.

Марказий ва Жанубий Осиё минтақалари жўғрофий ва тарихий жиҳатдан бир-бирига боғлиқ. Бу минтақаларнинг миллий манфаатлари сингари, хавфсизлик муаммолари ҳам бир-бирига боғлиқдир.

Китобдаги таҳлил ҳамда хавфсизлик, барқарорлик ва уларни мустаҳкамлаш борасидаги нуқтаи назар хавфсизлигимиз муаммоларини стратегик жиҳатдан таҳлил қилиш билан мунтазам шуғулланаётган сиёсатчи ва социологларимиз учун жуда қимматлидир.

Мен Ҳиндистон билан Ўзбекистон ўртасидаги муносабатлар узоқ тарихга эга экани ва бу тарих олис мозийга бориб тақалишини ҳамиша таъкидлаб келганман. Лекин бу соҳада кўп иш қилиб бўлмаяпти. Чунки биз кўпинча Марказий Осиё тарихини Ҳиндистонга ҳам таъсир ўтказиб, тарих йўлини ўзгартириб юборган диний ислоҳотчилар билан боғлашга мойилмиз.

Мен Бобурни назарда тутяпман. Бобур ҳам, унга қадар Темур ва Чингизхон ҳам фақат исмларгина эмас, балки тарихимизнинг ажралмас қисми экани ҳақида гапириш ортиқчадир. Шунинг учун ҳам Ҳиндистоннинг Ўзбекистон билан алоқаларининг батафсил таҳлили етарли эмас. Иккала мамлакатнинг тарихий алоқаларини очиб бериш учун ҳали кўп иш қилиш керак.

Мен Марказий Осиёга илгари ҳам кўп марта борганман. Бу минтақага яқинда қилган сафарим давомида иккала мамлакат тақдири ўтмишдаги каби ҳозир ҳам бир-бири билан туташиб кетганига яна бир бор ишонч ҳосил қилдим.

Мен тараққиётимизнинг Ўзбекистон билан алоқасини эслатиб ўтдим. Кушон, Мўғул даврларининг тарихий ўхшашлиги, Ипак йўлининг бошланиши, мамлакатларимиз ўртасида товар ва ғояларни айирбош қилиш тўғрисида жуда кўп ёзилган. Аммо биз ўрта асрлар даврида нималар бўлгани тўғрисида етарли ахборотга эга эмасмиз. Бу даврда ўша муносабатларни сақлаб қолиш учун саъй-ҳаракат бўлганми? Ўзаро равнақ ва тараққиёт арафасида бу муносабатларни қайта тиклаш ва мустаҳкамлашни бошлайдиган энг яхши вақтдир.

90-йилларда Марказий Осиё давлатларининг пайдо бўлиши минтақанинг жўғрофий-сиёсий манзарасини ўзгартирибгина қолмай, ўзаро янги, истиқболли муносабатларни ривожлантириш учун имконият ҳам яратиб берди.

Келинг, минтақадаги энг долзарб вазиятни кўриб чиқайлик. Янги мустақил давлатлар ўзларининг илгариги нуфузи ва табиий ресурсларини сақлаб қолиши мумкин. Шунинг учун ҳам ҳозир улар ўз тақдирини яратиш билан машғул. Улар улкан иқтисодий ислоҳотларни амалга оширмоқда ва коллектив инвестицияларнинг оқиб келишини рағбатлантирмоқда.

Бироқ, мана шу ўтиш даврида улар ҳам ижтимоий соҳада, жўғрофий жойлашишда, ресурсларнинг нотекис тақсимланишида пайдо бўладиган муаммолар мажмуига дуч келмоқда. Минтақанинг бу жўғрофий-сиёсий ва иқтисодий нозиклиги ташқи кучларни жалб қилмоқда ҳамда бу мамлакатлар учун таҳдидга янги шарт-шароит яратмоқда. Ана шу ташқи кучларнинг айримлари минтақа халқларига ҳайрихоҳ бўлиши мумкин, лекин кўпчилиги ҳайрихоҳ бўлолмайди.

Шубҳасиз, "Катта ўйин"дан мақсад — минтақадаги улкан ресурслар устидан назорат ўрнатишдир. Куч ишлатиш сиёсати минтақага турлича таъсир қилмоқда. Ижтимоий қалтис шароитда диний ақидапарастлар ва террористик кучлар бош кўтармоқда. Афғонистон муаммоси ҳам қўшни мамлакатлар хавфсизлигига таҳдид солмоқда.

Ҳиндистон билан Ўзбекистон чегарадош бўлмаса-да, иқтисодий ва ижтимоий-иқтисодий устуворликларида фарқ бўлса-да, икки томонлама дўстона муносабатларни ривожлантириш зарурати мавжуд.

Иқтисодий ҳамкорлик келгусида иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларнинг асосига айланиши лозим. Марказий Осиёдаги янги мустақил давлатлар Ҳиндистон учун технологик ноу-хау ва инфратузилмалар тараққиёти соҳасида жозибали бозордир. Ҳиндистон бу мамлакатларда юз бераётган саноатни либераллаштириш жараёнида иштирок этиб, минтақадаги асосий вазиятдан ўз нафини кўзлаб фойдаланиши мумкин. Ҳозирги даврнинг муаммолари вақтинчалик эканлигини ва улар бу муаммоларни аста-секин бартараф этаётганликларини биламиз. Мен уларнинг ҳозирги муаммолари олдида турган порлоқ истиқболини кўряпман. Қўшма корхоналар орқали Ҳиндистон уларнинг ўз табиий ресурсларидан оқилона фойдаланишларига ҳисса қўшиши мумкин ва лозим. Ишлаб чиқариш, хизмат, илм-фан ва технология каби соҳаларда ҳамкорликни ривожлантиришга умид боғлаймиз. Биз Марказий Осиё билан муносабатларимизни мустаҳкамлашимиз шарт.

Ҳамкорликнинг яна бир муҳим соҳаси — миллий хавфсизлик ва ижтимоий фаровонлик бўлиб, бу соҳада биз душман кучларга қарши биргалашиб курашмоғимиз зарур. Биз халқаро терорризмга, қурол-яроғ ва ўқдорилар билан ғайриқонуний савдо қилишга қарши биргалашиб курашмоғимиз зарур. Афғонистонда тинчликни тиклаш бизнинг умумий мақсадимиз бўлиб, унга эришиш — афғон халқининг кулфатларини камайтирибгина қолмай, балки Марказий Осиё мамлакатларининг жаҳон океанига чиқишига ҳам кўмаклашади.

Бу янги савдо йўли Ҳиндистоннинг Марказий Осиё бозорига чиқишига ёрдам беради. Ўзбекистон Марказий Осиёнинг ўртасида жойлашган ва биз учун қўшма иқтисодий корхоналарда ҳам, терорризмга қарши курашимизда ҳам муносиб иқтисодий шерик бўлиб қолиши мумкин.

Шу жиҳатдан қараганда, китоб алоҳида аҳамиятга эга. Китоб айни Президент Каримов томонидан ёзилгани асарнинг қадр-қимматини янада оширади.

Джасвант СИНГХ,
ташқи ишлар вазири.
"ЎзА - "Жаҳон"

«ШУҲРАТ»НИНГ ШУҲРАТИ

Сирдарёдаги «Шуҳрат» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти 1986 йилдан буён фаолият кўрсатиб келмоқда. Ўтган вақт мобайнида мазкур жамоа ишлаб чиқаришда яхши натижаларга эришди.

Жорий йилда жамият аҳли 14000 тонна шоли қабул қилади. Ҳозир корхонада 200 нафар ишчи ишлаяпти. Ўртача ойлик 11 минг сўмни ташкил этмоқда. Завод эса бир кеча-кундузда 100 тонна шолини қайта ишлаш қувватига эга.

Бу ерда ишлаб чиқарилган гуруч юртимизнинг қатор манзилларига, хусусан, Тошкент, Жиззах, Самарқанд ва Сирдарё вилоятларига жўнатилади. Шунингдек, ҳиссадорлик жамияти қошида «Винклер» кичик нон заводи, макарон ҳамда қандолат цехлари ишлаб турибди. Янги цехларнинг фаолият кўрсатиши натижасида маҳаллий аҳолининг 30 нафари иш билан таъминланди.

СУРАТЛАРДА: гуруч цехи ишчиси Собит Атабоев, смена устаси Салим Алиев ва жамият бош муҳандиси Абдуҳамид Худойбердиев; корхона лаборанти Диляра Юнусова гуруч сифатига кафолат беради.

Баҳром ТЎРАЕВ (ЎзА) олган суратлар.

ГЕРМАНИЯДАГИ ВАТАНДОШЛАР МУРОЖААТИ

Германиянинг Гиссен шаҳрида "Рот-Феранштальтунгес" немис жамияти ташаббуси билан, шунингдек, "Ўзбекистон ҳаво йўллари" Миллий авиакомпанияси ва Ўзбекистон Республикасининг Германиядаги элчихонаси кўмагида илгари Ўзбекистонда яшаган собиқ ватандошларимизнинг биринчи учрашуви бўлди. Бу учрашув иштирокчилари Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга мурожаатнома қабул қилдилар. Мурожаатномада шундай дейилади.

Муҳтарам Президент Жаноби олийлари!

Биз, ҳозир Германияда истиқомат қилаётган ҳамда Гиссен шаҳридаги учрашувда иштирок этаётган ватандошлар Сизнинг демократик ислоҳотлар ва мамлакат мустақиллигини мустаҳкамлаш йўлидаги ҳормас-толмас фаолиятингизни чин қалбдан қўллаб-қувватлаб, Сизга миннатдорлик мактуби билан мурожаат қилмоқчимиз.

Биз Германияда яшасак ҳам, Ўзбекистоннинг ҳозирги ютуқларини диққат билан кузатиб турибмиз ва бу ютуқлардан хурсанд бўлмоқдамиз. Чунки бундай ютуқларга кўплар ҳавас қилса арзийди.

Ўзбекистон — улкан имкониятлар давлати, катта умидлар, аҳиллик, якдиллик, тотувлик ва қардошлик мамлакатидир.

Айни шулар Ўзбекистонни демократик, дунёвий тараққиёт йўлидан оздиришга уринаётган барча кишиларга тинчлик бермаяпти.

Бироқ биз Ўзбекистоннинг тинчликсевар халқини ҳеч нарса билан қўрқитиб ва уни танлаб олган йўлидан қайтариб бўлмаслигига ишонамиз.

Биз, бу ерда яшаб туриб ҳам, қалбимизда меҳмондўст Ўзбекистонимизнинг ҳарорати ва ғамхўрлигини, меҳр ва дўстпарварлигини асраб-авайлаган ҳолда Сиз ўтказаётган сиёсатни астойдил қўллаб-қувватлаймиз.

Маънавият, сабр-бардошлилик каби соф инсоний туйғулар миллати ва диний эътиқодидан қатъи назар, кўп миллатли Ўзбекистонда яшаётган барча кишиларнинг табиий фазилатига айлангани бежиз эмас.

Бу фазилат ҳозир Ўзбекистондан ташқарида яшаётган, бу жаннатмонанд мамлакатни ўзининг ҳақиқий Ватани деб билган кишиларга ҳам хос эканига ишончимиз комил.

Ўзбекистонда мамлакатда мустақиллик йилларида тўпланган демократия тажрибасини бутун дунёга намойиш қилиши лозим бўлган сайлов кампанияси бошланган ҳозирги пайтда биз Ўзбекистоннинг биринчи Президенти сайлови чоғида кўпчилигимиз Сизга овоз берганимизни эсламоқдамиз.

Ўтган йиллар Сиз учун овоз бериб адашмаганимизни кўрсатди. Сиз умидларимизни, аввало, Ўзбекистон халқининг умидларини тўла оқладингиз ва ҳозирги даврнинг қийинчиликларига қарамай, мамлакатни танлаб олинган мақсад сари дадил бошлаб бормоқдасиз.

Биз Ўзбекистон иқтисодиётининг гуллаб-яшнашига, ўзбек халқининг фаровонлигига ҳамда Германия билан Ўзбекистон ўртасидаги алоқалар мустаҳкам ва ишончли бўлишига бор кучимиз билан кўмаклашишга тайёрмиз.

Сизга чин қалбимиздан мустаҳкам сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, Ўзбекистон халқига эса тинчлик ва равнақ тилаймиз.

Юксак эҳтиром билан,

Собиқ ватандошларнинг Гиссен шаҳридаги биринчи учрашуви иштирокчилари:

Р.АБДУХАИРОВА, Д.БРОНШТЕЙН, Е.ВАГНЕР, Т.ВИДЕР, Д.ДРАХТ, К.ВИШНЕВСКИЙ, Э.МЕНДЕЛЬСОН, А.ПЕПЛЕР, Е.ПЕТКЕ, М.РОТШЕ, Т.ФУЗАЙЛОВА, К.ХОХЛОВ ва бошқалар.

Таҳлил

ИСЛОҲОТ ИШОНЧ БАХШ ЭТСА...

бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ ишлаш мумкин

- *Ўсиш, улғайиш йўлидан*
- *Зарар кўрувчи корхоналар камайди*
- *Хусусийлаштириш — устувор йўналиш*
- *Тадбиркорга кенг ва тенг шароит*
- *Хотиржамликка ўрин йўқ*

Агар бир йил ўн икки ойдан иборат бўлса, ҳисоб-китоб ҳар чоракда якунланиб борса, шулар ичида тўққиз ой мобайнида эришилган натижалар таҳлили алоҳида аҳамият касб этади. Негаки, йилнинг тўртдан уч қисмида қилинган ишлар салмоғига қараб, тўлиқ йил якунини ҳам чамалаш мумкин. Қолаверса, хўжалик йили интиҳосида яна нималарга эътибор бериш зарурлиги ҳақида хулосалар қилишга имкон туғилади.

1999 йилнинг ўтган тўққиз ойи мобайнидаги ислоҳотларнинг боришини лўнда қилиб макроиқтисодий барқарорлик сари йўл деб аташ мумкин. Буни қуйидаги кўрсаткичлар ҳам исботлаб турибди. Ўтган даврда ялпи ички маҳсулот 104,4 фоиз ўсди, бюджетнинг даромад қисми 100,1 фоиз бажарилди, тақчиллик борасида белгиланган параметрларга риоя қилинди, ташқи савдо балансида ижобий сальдо 10,6 миллион АҚШ долларини ташкил этди.

Хўш, тўққиз ой ичида корхоналар ўртасида ўзаро тўлов интизоми қай тарзда кечди? Дастлабки маълумотларга қараганда, шу йилнинг 1 октябригача мониторинг белгиланган вазирликлар ва идоралар бўйича муддати ўтказиб юборилган дебиторлик қарзлари 1 январдаги кўрсаткичга таққослангандa қарийб 6 баравар қисқарди ва 13,2 миллиард сўмни ташкил этди, кредиторлик қарзлар шу даврда 3 баравар қисқариб, 47,9 миллиард сўмни ташкил этди. Амалга оширилган таъсирчан чоралар туфайли 1999 йил 1 сентябр ҳолатига кўра зарар кўриб ишловчи корхоналар сони йил бошидагига таққосланганда 35 тага ва жорий йилнинг биринчи чорагига нисбатан 153 тага қисқарди. Иқтисодий ночор корхоналар банкротлиги ва санацияси ишларининг фаоллашиши ҳам зарар кўриб ишловчи корхоналар сони қисқаришига таъсир кўрсатди. Ўтган даврда 753 корхона банкрот деб эълон қилинди, 410 корхона тугатилди. Санация қилинган 99 та корхонадан 54 таси ижобий натижаларга эришди, молиявий аҳволи ёмонлашган 8 та корхонада санация қилиш тўхтатиб қўйилди ва банкротлик тартиби ташаббуси билан чиқилди.

Таассуфки, бозор муносабатларига ўтиш даврида бошқаларга намуна бўлиши керак бўлган «Ўзбекенгилсаноат» ва «Ўзмашсаноат» уюшмаларида иқтисодий ночор корхоналар сони кўпайиши тенденцияси сақланиб қолди.

Иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида хусусийлаштиришнинг ўрни алоҳидадир. Шу жиҳатдан қараганда, ўтган давр мобайнида мамлакатимизда 366 та объект хусусийлаштирилганлиги ва бу кўрсаткич топшириққа нисбатан 110 фоизни ташкил этиши ижобий баҳоланиши мумкин. Хусусийлаштириш жараёнига чет эл инвесторларини жалб қилиш мақсадида 13 та ахборот меморандуми тайёрланди, қатор корхоналарни сотиб олиш учун молиявий консультантларни ёллаш бўйича 8 та тендер ўтказилди. Давлат тасаррруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришдан тушган маблағларнинг умумий тушуми 5 миллиард 116,7 миллион сўмни, шу жумладан фонд бозорида акциялар сотишдан тушган тушум 3 миллиард 719,2 миллион сўмни ташкил этди. Айни пайтда хорижий инвесторларни жалб қилиш ва хусусийлаштириш ҳамда давлат тасарруфидан чиқариш маблағлари ҳисобига давлат бюджетини тўлдириш топшириғини бажаришда қолоқликка йўл қўйилмоқда. Хусусийлаштиришдан давлат бюджетига атиги 1 миллиард 477 миллион сўм ёки йиллик топшириқнинг 13,1 фоизи тушди.

Ривожланган мамлакатларда иқтисодиётни жадал тараққий эттиришнинг муҳим омилларидан бири кичик ва ўрта тадбиркорликка кенг шароит яратишдир. Шу маънода юртимизда иқтисодий сиёсатнинг бу йўналишини тўғри тушунаётган раҳбар ва ишбилармонлар мавжуд имкониятларни ишга солиш ҳаракат қилмоқдалар. Шу йилнинг 1 октябридаги ҳолатига кўра рўйхатдан ўтказилган 178,2 минг юридик шахслардан 159,1 минги ёки 89,3 фоизини кичик ва ўрта бизнес корхоналари ташкил этади. Хўш, бу рақамлар тагида нималар ётибди? Гарчи бир қарашда улар жуда кўп кўринса-да, аслида шунча корхонада мамлакатнинг иш билан банд аҳолисининг атиги 10,5 фоизи (930 минг киши) ишламоқда. Тўққиз ой якунлари бўйича ялпи ички маҳсулотда кичик ва ўрта бизнес корхоналари салмоғи 12,3 фоизни, шу жумладан, ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотида уларнинг улуши 10,2 фоизни, қишлоқ хўжалиги маҳсулотида 69,6 фоизни ташкил этди. Умуман олганда, қишлоқ хўжалиги соҳасидаги кичик ва ўрта бизнес корхоналари сони ўсди (110,5 фоиз), саноатда (87,5 фоиз), қурилишда (93,2 фоиз), савдо ва умумий овқатланишда эса (92,3 фоиз) камайди.

Айни пайтда кичик ва ўрта тадбиркорликнинг ривожланиши учун барча минтақаларда қулай шароитлар яратилган дея олмаймиз. Айрим жойларда тадбиркорлар ахборотдан, ресурслардан, ташқи бозордан кенг ва тенг фойдалана олмайдилар, маҳаллий ҳокимият органлари томонидан амалдаги қонун ҳужжатларига зид ва Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтказилмаган қарорлар қабул қилиш ҳоллари рўй бермоқда. Кичик ва ўрта бизнес корхоналарини тармоқ бирлашмалари аъзолигига (масалан, «Маиший уюшма»нинг ҳудудий бўлимларига) мажбурий жалб қилиш ҳоллари учрайди. Қорақалпоғистон Республикаси, Жиззах, Навоий, Сирдарё, Хоразм вилоятларида текширишларни мувофиқлаштириш бўйича ҳудудий комиссиялар етарлича фаолият юритмаяптилар. Оқибатда кўплаб корхоналар ёпилмоқда ва бекор туриб қолмоқда. Умумий рўйхатдан ўтказилган микрофирмалар, кичик ва ўрта корхоналарнинг Сирдарё вилоятида 26,3, Самарқанд вилоятида 31,5, Навоий вилоятида 25,5, Хоразм вилоятида 26,3, Қорақалпоғистонда 37 ва Тошкент шаҳрида 23,7 фоизи фаолият кўрсатмаяпти.

Иқтисодиётни таркибий ўзгартириш бўйича инвестиция дастурини амалга ошириш ҳозирги даврда муҳим аҳамият касб этади. Жорий йилнинг ўтган даврида ишлаб чиқариш соҳасига киритилган инвестицияларнинг асосий ҳажми ёқилғи энергетика (15,6 фоиз), транспорт ва алоқа (12,6 фоиз), металлургия (3,6 фоиз), кимё саноати (3,9 фоиз) мажмуаларини ривожлантиришга йўналтирилди. Ўтган даврда «СамКочавто» қўшма корхонаси, Хўжаобод ер ости газ омбори, Ангрендаги каолин фабрикаси, «Кўкча» тўқимачилик мажмуининг биринчи навбати ишга туширилди. Хоразм вилоятида «Даритал» қўшма корхонасида эркаклар пойабзали ишлаб чиқариш бошланди, телекоммуникациялар тармоғи қурилиши лойиҳасининг биринчи босқичи ва бошқа объектлар якунланди. Шўртан газкимё комплекси, Қўнғирот сода заводи, Қизилқум фосфорит комбинати қурилиши лойиҳаларини амалга ошириш, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводини, «Андижон-Ўш-Иркештом» автомобил йўлини, кимё корхоналарини реконструкция қилиш давом этмоқда.

Лекин бир қатор тармоқ ва ҳудудларда тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ва кредитларни ўзлаштиришнинг кўзда тутилган марраларига эришилмади. Кўпгина вазирлик ва идоралар дастурга киритилган инвестиция лойиҳаларини молиявий, ташкилий ва ҳуқуқий жиҳатдан пухта ишлаб чиқишмаяпти, шунингдек, бир қанча ҳокимликлар хорижий инвестицияларни жалб қилишда етарлича фаоллик кўрсатишмаяпти.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

И.Р.Мавлановни Ўзбекистон Республикасининг Ҳиндистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинлаш тўғрисида

Иброҳим Раджабович Мавланов Ўзбекистон Республикасининг Ҳиндистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1999 йил 27 октябр.

КУБОК МУЗЕЙГА ТОПШИРИЛДИ

Тошкентда бокс бўйича XX Осиё чемпионатининг очилиш маросимида Халқаро бокс уюшмаси президенти, профессор Анвар Чаудри сўзга чиқиб, Ўзбекистон ҳукумати, хусусан, Президент Ислом Каримовнинг ғамхўрлиги туфайли мамлакатимиз спортчилари сўнгги йилларда дунё аҳлини ўзларининг муваффақиятлари билан ҳайратга солаётганини ва юртимизда спортнинг, хусусан, бокснинг ривожланиши учун барча қулайликлар яратилаётганини алоҳида таъкидлаганди. Бундай улкан хайрли ишларнинг натижаси ўлароқ, Президентимиз Халқаро бокс уюшмасининг Кубоги билан тақдирланди. Аллақачон шаклланган гўзал анъанага мувофиқ, давлатимиз раҳбари бу юксак мукофотни Ўзбекистон Олимпия шон-шуҳрати музейига топширишга қарор қилди.

Олимпия шон-шуҳрати музейида ушбу кубок ва тегишли сертификатни музейга топшириш маросими бўлиб ўтди. Маросимда сўзга чиққанлар Президентимизга берилган мазкур кубок мустақил Ватанимиз спортининг халқаро миқёсдаги яна бир эътирофи эканлигини таъкидлади. Дарҳақиқат, Ўзбекистонда сўнгги йилларда аҳолини соғломлаштириш ва спортни ривожлантириш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Мамлакатимизда қисқа вақт ичида кўплаб замонавий талабларга тўла жавоб берадиган муҳташам спорт иншоотлари қад ростлади. Спортчиларимиз халқаро мусобақаларда юқори ўринларни эгаллаб, юртимиз шон-шуҳратини янада оширишга муносиб ҳисса қўшмоқда. Ўзбекистонда эса халқаро спорт мусобақаларини ўтказиш анъанага айланиб қолди. "Юнусобод" спорт мажмуида ўтаётган бокс бўйича XX Осиё чемпионати ҳам бу фикрнинг далилидир.

(ЎзА)

1999 5 декабр — САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН — 2000 9 январ

САЙЛОВ КАМПАНИЯСИ УЧУН МУҲИМ ҚЎЛЛАНМАЛАР

Мустақил давлатимизнинг тараққиёт йўлидаги амалий тажрибалари тобора бойиб бормоқда. Ана шу тажрибаларга илмий жиҳатдан ёндашиш, уни халқ бойлигига айлантириш, воқеаларга таҳлилий баҳо бериш — ютуқларимизга ютуқ қўшиш ва йўл қўйилган хатоларни такрорламаслик имкониятини яратмоқда. Ўзбекистонда миллий давлатчилик институтлари, хусусан парламентаризм самарали тарзда ривожланмоқда. Бу ҳолат халқаро ҳамжамият томонидан эътироф этилмоқда ва катта қизиқиш уйғотмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов Олий Мажлис XV сессиясидаги нутқида Олий Мажлиснинг беш йил давомидаги фаолияти, амалга оширган тадбирлари ва халқаро майдонда тобора ошиб бораётган обрў-эътиборини, аввало, Ўзбекистонда демократик давлатларга хос парламентаризм шаклланиб бораётганининг тасдиғидир, деб таъкидлаган эди.

Яқинда «Ўзбекистон» нашриётида ўзбек ва рус тилларида босмадан чиққан **«Ўзбекистон Республикаси парламенти: биринчи чақириқ Олий Мажлисининг фаолияти»** ҳамда **«Сайлов тўғрисидаги Ўзбекистон қонунларининг қарор топиши ва ривожланиши»** рисолаларида айнан парламентчилик масаласига кенг тўхталиб ўтилган. Муаллиф, Олий Мажлис Раиси Э. Халилов биринчи рисоласида биринчи чақириқ Олий Мажлиси фаолияти тўғрисида атрофлича фикр юритиб, парламентнинг қонун яратувчилик борасидаги изланишлари, назорат-таҳлил ишлари, халқаро алоқалари, ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд тармоқлари бирдамлиги ҳамда ўзаро самарали ҳамкорлигининг ижобий натижалари хусусида ҳикоя қилади.

Иккинчи рисола Ўзбекистон Парламентига сайлов тўғрисидаги қонунларнинг қарор топиши, ривожланиши ва такомилига етказилишининг чуқур илмий таҳлилига бағишланган. Унда мамлакат сайлов тизимини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари ҳақида сўз юритилиб, Олий Мажлисга ўтказилган биринчи сайловларнинг тажрибаси ва амалиёти умумлаштирилган.

Ҳар иккала рисола ҳам кўп минг нусхада, кенг китобхонлар оммасига мўлжаллаб нашр этилган бўлиб, айниқса депутатлар, сайлов комиссияларининг ходимлари, сиёсий партиялар, жамоат арбоблари, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, аспирантлари ва талабаларига, шунингдек депутатликка номзодларга ва биринчи чақириқ Олий Мажлиси фаолиятининг асосий йўналишлари ҳамда Ўзбекистон Республикасининг сайлов тизими билан қизиқувчи барча кишиларга тавсия қилиниши мумкин.

МЕН ОВОЗ БЕРАМАН

Қалбим, юксакларга қил энди парвоз,
Руҳим, мудрамагин, қанотингни ёз!
Топталди диёнат неча бир замон,
Энди имон учун бераман овоз!
Қулнинг сурурига қилмасман ҳавас,
Энди озод халқмиз, ҳурмиз — энди бас!
Миллатимни сотган ношудга эмас,
Тоза виждон учун бераман овоз!
Дунёда фаровон, хуррам эллар кўп,
Унда ҳар бир инсон эъзозланар хўб,
Наҳот бу бахтта биз эмасмиз матлуб,
Эзгу даврон учун бераман овоз!
Элимнинг қисматин ўйлайман бот-бот,
Ҳеч бир кас умидин қилмасин барбод.
Хомтама бўлмасин сира худбин зот,
Комил инсон учун бераман овоз!
Замин узра шундай бир ажиб юрт бор,
Тарихи кўп қадим, иқболи пойдор,
Тоабад қилиб мен ундан ифтихор,
Ўзбекистон учун бераман овоз!

Мирпўлат МИРЗО.

ТАРАДДУД

Шу кунларда юртимиз сайловлар руҳи билан яшамоқда, десак муболаға бўлмайди. Зеро, мамлакатимиз, халқимизнинг эртанги куни кўп жиҳатдан ушбу сиёсий тадбир қанчалик демократик тамойиллар асосида ўтиши, биз кимлар учун овоз беришимизга боғлиқ. Шунинг учун ҳам аҳоли ўртасида бу борадаги ташвиқот ва тарғибот ишлари кучайиб бормоқда.

Самарқанд вилоятининг Тайлоқ туманида ҳам шундай вазият ҳукмрон. Хусусан, халқ депутатлари вилоят Кенгашига сайлов ўтказувчи 49-Боғизағон сайлов округида ишлар уюшқоқлик билан ташкил этилмоқда.

— Сайловчилар тўлиқ рўйхатга олиб бўлинди, — дейди округ сайлов комиссияси котиби Тўрақул Шерназаров. — Округимиз ҳудудида халқ депутатлари туман кенгашига сайлов ўтказувчи учта округ мавжуд. Уларнинг эшиклари сайловчилар учун доимо очиқ. Ҳар бир фуқаро улардан ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олишлари мумкин. Аҳоли истиқомат жойларида тушунтириш, тарғибот-ташвиқот ишлари кучайтирилган. Бу борада Узунқишлоқ округ комиссияси раиси Карим Имомов, Боғизағон округи комиссияси котиби Рустам Худойқулов, Охунбобоев округи фаоли Зоир Мирзаевлар алоҳида ўрнак кўрсатмоқдалар.

А. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Сўз — партия етакчиларига

ВАТАН - ЮРАК КАБИ ЯГОНА

«Ватан тараққиёти» партияси Марказий Сиёсий Кенгашининг раиси Ахтам ТУРСУНОВ билан суҳбат

— Ахтам Саломович, мен дастлаб эътиборингизни партиянгизнинг яқин ўтмишига қаратмоқчи эдим. Ҳаммамизга маълум, «Ватан тараққиёти» мамлакатимизда пайдо бўлган иккинчи сиёсий партия сифатида 1994 йилги сайлов кампаниясида иштирок этди. Ўшанда партия ижтимоий-сиёсий ҳаётимизга янги тўлқин каби кириб келди, фаоллик кўрсата олди. Бироқ, сайловлар тугаб, ғалвир сувдан кўтарилгач, партиянинг олдинги интилиши, ташаббуси ва фаоллиги негадир сўна бошлади. Айниқса, партиянинг жойлардаги ташкилотларида бу аҳвол яққол кузатилди. Сиз буни партия лидери сифатида қандай изоҳлайсиз?

— Саволингизда маълум миқдорда ҳақиқат бор, бироқ у даражада тушкунлик кайфиятини бизнинг партиямизга менгзаб бўлмайди. Бор ҳақиқат шундаки, партия ташкил этилганда баъзи вилоятларга раҳбарлар танлашда шошма-шошарлик ўз таъсирини кўрсатганлиги, сиз тўғри пайқаганингиздек, ўша жойларда партия фаолиятининг сусайишига олиб келди. Сабаби, у раҳбарлар партияга фақат сайлов кампаниясида иштирок этиш ва депутатликка сайланиш воситаси сифатида муносабатда бўлганлар ва шу мақсадда фойдаланишдан бошқа нарсани ўйламаганлар. Худди ана шундай фикрдаги кишилар сайловда ютиб чиқолмагач, ўзларининг партия ташкилоти котиби эканлигини унутиб қўйишган, вассалом. Гўёки, депутат бўлолмаганликлари учун партиядан аразлагандек. Биз бу ҳақда яқинда бўлиб ўтган партиямизнинг V Қурултойида ҳам очиқ-ойдин гаплашиб олдик. Унгача эса юқоридаги каби котибларнинг баҳридан ўтдик, уларнинг ўрнига масъулиятни чуқур ҳис қиладиган, жиддий кишиларни танлаб вилоят ташкилоти раҳбарлигига тавсия этдик, сайладик.

Бу каби айрим ҳолатларни ҳисобга олмаганда, умуман партиянинг фаолияти ўз ҳолига ташлаб қўйилгани йўқ, у қониқарли деб баҳоланди. Марказда ҳам, Олий Мажлисда ва жойларда ҳам жамият тараққиёти, эл-юрт манфаати йўлида талай ишлар қилинди.

— Партиянгизнинг Парламентдаги фракцияси фаолиятидан холисона айтганда, қониқиш ҳосил қилдингизми? Чунки «Ватан тараққиёти» Олий Мажлисдаги энг кичик фракция эди.

— Ўтган сайловда қатнашган 141 номзоддан 14 нафари Парламентдан ўрин олган. Бу кам эмас. Агар партия аъзоларининг сонига нисбатан оладиган бўлсак, ХДПдан кўп ҳам дейиш мумкин. Қолаверса, фракциянинг Парламентдаги фаолиятининг қай даража самарадор бўлиш-бўлмаслиги фракция аъзоларининг миқдорига боғлиқ эмас, албатта. Фракция фаолияти — қониқарли. Биз ўнлаб янги қонунлар лойиҳаларини ишлаш ва қабул қилишда қатнашдик, катта меҳнат амалга оширилди. Бу эса — энг муҳим фаолият. Одамларимиз онгига депутат кўчани асфальтлаши керак, қишлоққа водопровод олиб кириши, бировнинг ўғлини қамоқдан чиқариб бериши керак, деган тасаввурлар ўрнашиб қолган. Ўйлаб кўрсангиз, бу жуда примитив — жўн тушунчалар: икки юз қадам йўлни асфальт қиларсиз, саккизта хонадонга водопровод киритарсиз, борингки бировнинг ноқонуний жиноий жавобгарликка тортилган ўғлини жазодан озод қилиб ҳам берарсиз. Яхши. Бироқ, мамлакат ривожини, эл-юрт тинчлигию фаровонлигини таъминлашга даъват этилган депутат учун булар — албатта, ниҳоятда майда нарсалар. Аслида эса, Олий Мажлис депутати мамлакат миқёсидаги ўнлаб қишлоқлардаги юзлаб километр кўча ва йўлларни асфальтлашга, беистисно барча қишлоқлар аҳолисини ичимлик суви билан таъминлашга, мамлакатдаги миллионлаб фуқароларнинг биронтаси ҳам ноқонуний равишда жиноий жавобгарликка тортилмаслигига хизмат қиладиган, шу хайрли ишларни ялписига таъминлаши зарур бўлган ва таъминлай оладиган қонунлар қабул қилиниши учун курашиши зарур. Шунда у ўзининг асл вазифасини адо этган бўлади.

Бизнинг 70 йил совет тузуми давомида «бир рамкага» солинган ҳаётимизни эса ўша рамкадан эркинликка, озодликка чиқариб олиш, бозор иқтисоди механизмларини жадал юргизиб юборишимиз учун ҳали кўп бунақа ишларни бажаришимиз лозим бўлади.

Халқ хўжалигининг қайси тармоғига тааллуқли бўлишидан қатъий назар, ҳар қандай қарорлар бизнинг мафкурамизда чуқур ўрнашиб қолган эски социалистик қаричлардан қочиб, қонун ҳужжатларини дунёвий асосда қабул қилишга ҳаракат қилинмоқда. Буни ривожлантириш ва кўламини кенгайтириш зарур. Ана шундагина халқни — ҳукуматга мутеликдан, боқиманда бўлишдан; ҳукуматни эса — халққа энагалик, мурувватгўйлик кайфиятидан озод этадиган қонунлар яратилади.

Биз етмиш йилдан ортиқ «берсанг ейман, урсанг ўламан» қабилида яшаб келдик. Яъни: гўё бола туғилгач нафақа; ўн олти ёшга етгунча — ёрдам пули; кўп болаларга имтиёз, қўшимча меҳнат таътили, деганларидек. Ёки ношуд бўлса ҳам ишдан бўшатмаслик; ўнта туғса қаҳрамон она, бепул путёвка; ойлик кам бўлса — ўқувчи болаларига бепул форма; текинга квартира, айрим ҳолларда машина ва ҳоказо. Навбати билан ҳамма текинга уй олади. Ҳатто «2000 йилгача ҳар бир оилага алоҳида уй ёки алоҳида квартира» деган саробий неъмат энг юксак минбарлардан ваъда қилинди. Биз бутун вужудимиз, имон-эътиқодимиз билан коммунизмга талпинадиган манқуртларга айланиб қолганимизни ўзимиз ҳам сезмай қолдик. Ана шуларнинг оқибатида бутун бошли халқ ҳукуматга муте, ҳукумат эса — энага бўлиб қолди. Давлатнинг қўлига қараб яшаш қуллиги пайдо бўлди. Ташаббускорлик, яшаш учун кураш, ҳар бир тўйдан олдин аждодларимиз учун удум бўлган — лоақал бир уй, даҳлиз қуриш иштиёқи сўнди. Тадбиркорлар — чайқовчи, тижоратчилар — ўғри деб атала бошланди. Туя билан улов карвон бўлиб, мағрибдан машриққача қатнаган ўзбек савдогарлари самолётда юриб ҳам ўзаро мол алмашиш иштиёқидан сўндилар. Боқимандалик авж олди.

Тақдирга минг бор шукрлар бўлсинки, ҳақ ўз ўрнини топди. Ниҳоят ҳеч ким ва ҳеч қандай тузум халқни боқа олмаслиги, аксинча, халқнинг ўзигина ўзини боқиши мумкинлиги эътироф этилди. Фақат бунинг учун шарт-шароит, қонуний асос яратиш лозимлиги баралла айтилди ва амалий ишларга киришилди. Тадбиркорлик тўғрисидаги, хусусийлаштириш тўғрисидаги ва умуман шу йўналишдаги ташаббускорларни қўллаб-қувватловчи бошқа қонун ҳужжатлари қабул қилинди. Ана шу қонунлар эски жамият руҳига хос лоқайдлик, тайёрга айёрлик, боқимандалик кайфиятидан қутилишга кўмаклашди, деб ишонч билан айтиш мумкин. Ана шу қонунлар яратилишида, ишлай бошлашида ва самара бера бошлашида «Ватан тараққиёти» партиясининг ҳиссаси катта эканлигини мен баралла айта оламан.

Одамлар онгида тижоратчига, савдогарга, тадбиркорга нисбатан ўзгариш пайдо бўлди. Эътибор беринг, уларнинг аксарияти ҳалол ишлаяпти, ўзини ўзи боқаяпти. Ҳеч кимнинг қўлига қараб тургани йўқ. Жуда катта бўлмаса ҳам кичик завод, цех бунёд этаяпти, ўзи оиласига уй қуряпти, путёвкани ҳам, машинани ҳам ўз пулига сотиб олаяпти ва яна даромадидан солиқ тўлаб, давлатни ҳам бойитаяпти, бюджетга барака киритяпти.

— Хабарингиз бор, ўтган йили бўлиб ўтган халқ депутатлари Самарқанд, Навоий ва Тошкент вилоятлари Кенгашларининг навбатдан ташқари сессияларида сиёсий институтлар, хусусан, сиёсий партияларнинг ижтимоий ҳаётдаги таъсири, ўрни ва мавқеи сезилмаётганлигига яна бир бор ишора қилинди. Айтингчи, партияларни имконият даражасида фаолият кўрсатиши учун нималар тўсқинлик қилмоқда ёки халақит бераяпти?

— Онгнинг дангасалиги тўсқинлик қилаяпти ва лоқайдлик халақит бераяпти. Бу иллатлар бизнинг онгимизда узоқ йиллар боқимандалик кайфиятини тарбиялаган яккаҳокимлик жамиятида шаклланиб қолган ва энди мана шу шаклда чиқиб кетиш, онгнинг озод бўлишига эришиш бирмунча қийин кечмоқда. Лекин, қанчалик қийин кечмасин, жараён бошланган, давом этаяпти ва олға силжияпти. Мен бу борада партиямиз фракциясининг яна Парламентдаги фаолиятини мисол келтиришни истардим.

«Ватан тараққиёти» партиясининг Парламентдаги аъзолари умуман қонун ижодкорлиги ишига қўшган ҳиссасини тўғри баҳолаш керак. Аксарият қонунларнинг ташаббускори ва муайян даражада ҳаммуаллифи муҳтарам Президентимиз эканлигини эътироф этган ҳолда иқтисодий ислоҳотларга, хусусийлаштириш ва иқтисодга, экологик муаммоларга бағишланган энг долзарб қонунларнинг яратилишида, қабул қилинишида ҳамда бугунги кунда ўз самарасини бераётганлигида Парламентдаги фракциямиз аъзоларининг улуши жуда улкан деб баралла айта оламан. Ва шу фикрни яна ривожлантириб таъкидлаш лозимки, бугунги реал ҳаётимизда туб иқтисодий, ижтимоий ислоҳотларни амалга оширишда айнан ана шу қонун ҳужжатлари ҳал қилувчи аҳамият касб этмоқда.

Бу амалга оширган ибратли ишларни бир карра ғурур билан эслаб ўтаяпмиз. Лекин қилишимиз лозим бўлган, улгурилмаган ишларда, назардан четда қолган масалаларда «Ватан тараққиёти» партиясининг ҳам айби борми? Агар дастлабки сайловларда иштирок этган икки партиянинг бири — биз эканлигимизни назарда тутиб фикр юритсак, саволнинг ўзи ўринсиз.

Умуман жамиятимизда учраётган муайян камчиликлар, иқтисодий, ижтимоий, маънавият соҳасидаги оқсашлар ёки салбий кўринишлар, маъмурий органлар устидан келаётган шикоятлар оқимининг кўпаяётганлиги, жойлардаги ҳокимият органларининг мансабдор шахслари ўзини нокамтар тутиши оқибатида норозилик келиб чиқаётганлиги — буларнинг барчаси айнан ана шу муносабатларни қатъий тартибга солиб турадиган қонунларга ҳамма жойда ҳам бир хил амал қилинмаётгани сабаб эмасмикан? Қонунлар ўз вақтида тўлиқ ижро этилмаётгани кўзга ташланмадими? Шуни ҳам айтиш керакки, Ўзбекистон мустақилликка эришган дастлабки йилларда лизинг муносабатлари ўлкамизда амал қилгани аниқ. Лекин нега «Лизинг тўғрисида»ги Қонун анча кейин қабул қилинди? «Баҳолаш фаолияти тўғрисида»ги Қонунчи? Ана шу қонун ҳужжатлари анча аввалроқ қабул қилинишига фракциямиз аъзолари қатъий киришишлари ва мақсадга эришишлари лозим эди. Афсуски, ундай бўлмади. Бугун, янги Парламентга сайловлар арафасида бу ютуқ ва камчиликларни ёдга олиш ва улардан тўғри хулосалар чиқариш фойдадан холи бўлмайди.

— Яқинда «Ижтимоий фикр» маркази ўтказган сайловолди социологик тадқиқотлари «Ватан тараққиёти» партияси рейтинги кўрсаткичи унча яхши эмаслигини кўрсатди. Бу Сизда жиддий хавотир уйғотмайдими?

— Йўқ, хавотир уйғотмайди. Аксинча, агар бу хулосаларни ҳақиқий аҳвол деб қабул қиладиган бўлсак, у бизни бироз ҳушёр торттириши ва фаолиятимизни янада жонлантиришга туртки бўлиши лозим.

— «Ҳақиқий аҳвол» деб қабул қилмасликларингиз ҳам мумкинми? «Ҳа» бўлса, нега?

— Биласизми, юқоридаги рейтинг деганингиз одамларнинг у ёки бу партияни таниш-танимаслигига асосланган хулоса деб биламан. Одамлар бирон партияни яхши танимаслигига ўша партиянинг ёмон ишлаётганини эмас, балки у партиянинг ўзини реклама қилиш фаолияти яхши эмаслиги ҳам сабаб. Бундай ҳолни олимлар, ижодкорлар, санъаткорлар орасида ҳам кузатиш мумкин: биров муккасидан тушиб меҳнат қилади, янгилик яратади, наф келтиради, у қилаётган ишнинг ярмини ҳам уддалаёлмайдиган олим ўз рекламасини йўлга қўйишга иқтидори баландлиги сабабли ҳам танилиб кетади. Бу эса асло унинг ҳақиқий «рейтинги» эмас.

Мен, албатта, бу билан бизнинг партиямиз зўр-у, реклама қилмаганимиз учун кўпчилик танимайди, деган фикрни таъкидлашдан йироқман, айни пайтда, сиз айтган рейтинг ҳақиқий аҳволни белгилайдиган фактор эмаслигини айтаяпман.

— Кўпчилик «Ватан тараққиёти», «Миллий тикланиш» партияси билан бирлашганида кучли блок бўларди ва Парламентдан катта ўрин эгалларди» деган фикрни билдиришмоқда...

— Бўлса бордир. Вақти келиб бунга ҳам етиб борармиз. Лекин ҳар ҳолда, бўлар-бўлмас тажрибалардан нусха кўчиришга шошилавермаслик керак. Бунақа тажрибалар ўша туғилган маконида куртак чиқармай хазон бўлганини кўриб турибмиз-ку кейинги ўн йил ичида.

— Агар адашмасам, Сиз бир чиқишингизда «Ватан тараққиёти» тадбиркорлар ва ёшларни ижтимоий ҳаётда фаол қатнашишга ҳозирлаш ишини устувор вазифалардан бири деб билади», дегандингиз. Қизиғи шундаки, Фидокорлар миллий демократик партияси ҳам айнан ишбилармон ва ёшлар билан боғлиқ муаммоларни ҳал қилишни ўзининг асосий вазифаларидан бири деб эълон қилди. Бу, Сизнингча, икки партиянинг бир ғояга «осилиб» олганини билдирмайдими?

— Бу саволни уларга бериш керак. Бизнинг партиямиз 1992 йилда ташкил этилган, Фидокорлар 1998 йилда. Биз бунинг учун Низомимизни ўзгартирмаймиз-ку! Қолаверса, сиз айтаётган нарсанинг талашадиган жойи йўқ. Сабаби, бу иккала партия ва бошқа партияларнинг ҳам мақсади — ягона: Ватан тараққиёти ва эл-юрт фаровонлигига эришмоқ учун хизмат қилиш. Мамлакатимизда тадбиркорлар ҳам, ёшлар ҳам жуда кўп, барча партиялар учун етади.

— Сизнингча, мамлакатимиздаги сиёсий партияларнинг бир-бирига ўхшаш ёки фарқли жиҳатлари нималардан иборат?

— Бу саволга кўп томонлама жавоб бериш мумкин. Ҳар бир партиянинг мақсади — ҳокимиятга интилиш. Ҳокимиятни қўлга киритгач, партия ўз олдига қўйган вазифаларини бажариш учун курашади. Бизнинг партиямиз вакилларидан икки киши Бош вазир ўринбосарлари, ҳокимликларда, нодавлат ташкилотларида вакилларимиз бор. Партияларнинг бир-биридан асосий фарқи — қайси партия кимларнинг манфаатини ҳимоя қилишида. Бизда кўпроқ ўрта ва кичик бизнес вакиллари, зиёлилар, ёшлар бор.

— Икки вазир ўринбосари бор дедингиз, улар кимлар?

— Мираброр Усмонов ва Виктор Чжен.

— Сизда сайловчиларга мурожаатми, фикрми, орзу-истакми билдириш имкони бор. Марҳамат.

— Раҳмат. Бугун кўп нарса фақат ўзимизга, депутатликка номзодни тўғри танлашимизга боғлиқ. Ўз истиқболимиз, фарзандларимизнинг иқболи ва мамлакатимизнинг ёруғ келажаги айни бугун тўғри қарор қабул қилишимизга боғлиқ. Хато қилишга ҳаққимиз йўқ. Билимдон ўз соҳаси сир-асрорларини мукаммал эгаллаган, манфаатларимизни комил ишонч билан ҳимоя этишга қодир, тинчлик ва барқарорликни, тўкин турмуш шароитларини яратиш учун нималар қилиш кераклигини биладиган ва шу эзгу мақсадларга эришиш учун ҳамма ишни қилишга тайёр кишиларга овоз берсак хато қилмаган, янглишмаган бўламиз.

Суҳбатдош: Фурқат САНАЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Таҳлил

ИСЛОҲОТ ИШОНЧ БАХШ ЭТСА...

(Давоми. Боши 1-бетда).

Хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналар тўққиз ойда 199,8 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 60,5 фоиз кўпдир. «ЎзБАТ», «Пируз», «Бел Сам Гелам» (Самарқанд вилояти), «Ўз Донгжу Пэйнт», «ЎзСэ-Мюнг», «Ўз Тонг Хонг», «ЎзДэу авто» (Андижон вилояти), «Марвел Джус», «Поп Фен» (Наманган вилояти) ва бошқа қўшма корхоналарда ишлаб чиқариш ҳажмларининг энг кўп ўсиши кузатилди.

Ҳар қандай мамлакатнинг иқтисодий салоҳияти унинг ташқи давлатлар билан алоқасига қараб баҳоланади.

Четдан олиб келинган маҳсулотлар ичида машина ва асбоб-ускуналар салмоғи устунлик (46,2 фоиз) қилди, кимё маҳсулоти 12 фоизни, қора ва рангли металлар 8,2 фоизни ва хизматлар 7,2 фоизни ташкил этди. Мамлакатимизда ишлаб чиқаришнинг кенгайиши истеъмол моллари импортини бултурги шу даврга нисбатан 17,2 фоиздан 14,1 фоизгача қисқартириш имконини берди.

Босиб ўтилган йўлга баҳо берар эканмиз, мустақилликнинг саккизинчи йилида янги иш жойларини ташкил этиш, ўтказилаётган ислоҳотлар туфайли қишлоқ хўжалиги корхоналаридаги ортиқча ходимларни ишлаб чиқаришнинг бошқа жабҳаларига ўтказиш, айниқса, аҳоли реал даромадларини ошириш каби тадбирларни рўёбга чиқариш орқали инсонпарвар ижтимоий сиёсат юритилаётганини таъкидлаш ўринлидир. 1999 йилда оилада, давлат ва ижтимоий қурилишда аёлларнинг мавқеини ошириш, уларнинг ҳуқуқий, ижтимоий, иқтисодий ва маънавий манфаатларини ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича чора-тадбирлар Давлат дастури топшириқлари асосан тўлиқ ҳажмда ва белгиланган муддатларда амалга оширилмоқда.

Хўш, тўққиз ойлик таҳлили олдимизга қандай вазифалар қўяди? Аввало, фойдаланилмаган имкониятларни ҳисобга олиб, йўл қўйилган қолоқликнинг ўрнини тўлдириш чораларини кўрмоқ даркор. Шунга эришайликки, ҳамма жойда 1999 йилги шартнома мажбуриятлари тўлиқ бажарилсин. Айни пайтда корхоналарнинг молиявий аҳволини мустаҳкамлаш, дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтириш, шу жумладан бюджет олдидаги иш ҳақи бўйича қарзларни қисқартириш юзасидан барча зарур амалий чора-тадбирлар кўрилмоғи лозим. 2000 йилда ишлаб чиқариш мароминининг қандай бўлиши ҳозирги пайтда яратилаётган заминга боғлиқ. Шу маънода айни кунларда келгуси йилнинг биринчи ярим йиллиги учун хомашё, материаллар, бутловчи буюмлар, тайёр маҳсулот етказиб беришга шартномалар тузиш, буюртмалар портфелини шакллантириш кенг миқёсда авж олдирилмоғи зарур.

Кичик ва ўрта тадбиркорликни янада ривожлантириш ҳисобига янги иш жойлари ташкил этиш, энг муҳими, аҳолининг кенг қатламига шу орқали етарли даромад олиш шароитини яратиш доимий эътиборимизда бўлиши зарур.

Қишлоқ хўжалиги ходимлари олдида ҳам пахта, шоли ва сабзавот ҳосили йиғим-теримини тезроқ якунлаш, 2000 йил ҳосили учун кузги дон экишни сифатли охирига етказиш, шудгорлаш ва бошқа агротехник тадбирларни ўз муддатида ўтказиш бугунги куннинг долзарб вазифасидир.

Иқтисодий ислоҳотлар ўз самарасини бергандагина одамларда ишонч туйғуси ошади. Тўққиз ойлик давр ичида амалга оширилган ишларга баҳо берар эканмиз, барқарорлик сари дадил қадамлар қўйилганлигига имон келтирамиз. Шу билан бирга қилинган ишларга танқидий кўз билан қараш, қониқмаслик туйғуси мустақилликни мустаҳкамлаш йўлида янги марраларни эгаллаш сари дадил боришимизга имкон беради.

Шуҳрат ЖАББОРОВ, иқтисодий шарҳловчи.

“Пахта-99”

МЕҲНАТОБОДНИ ОБОД ҚИЛАЁТГАНЛАР

Гулсара Умаровани Сирдарёда кўпчилик билади. Сабаби, у раҳбарлик қилаётган «Шаҳло» фермер хўжалиги нафақат Меҳнатобод туманида, балки вилоятдаги энг илғор жамоалар сирасига киради. Ҳалол меҳнати билан элга танилган Гулсара опа бошлиқ жамоа бу йил ҳам пахта топшириш йиллик режа ва мажбуриятини муваффақиятли бажарди. Қабул пунктларига 120 тоннадан зиёд «чўл дурдонаси» топширилди.

СУРАТДА: «Меҳнат шуҳрати» ордени соҳибаси, «Шаҳло» фермер хўжалиги раҳбари Гулсара УМАРОВА.

САНЪАТКОРЛАР ТАШАББУСИ

Бухоро вилоят халқ ижодиёти ва маданий-маърифий ишлар илмий-услубий марказида «Пахта-99» мавсумида меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилган. Хусусан, ташкил этилган сайёр бадиий жамоалар дала шийпонларида концертлар, турли маданий тадбирлар уюштирмоқда. Шунингдек, бу борада «Нозим» фольклор-этнографик халқ ансамбли ҳамда «Лали» эстрада-цирк халқ гуруҳи аъзоларининг ҳам хизматлари катта бўлаяпти.

Фотима ЖУМАЕВА.

ПАХТА ТОЛАСИ — ХОРИЖГА

Навоий вилоят “Пахтасаноатсотиш” акциянерлик бирлашмасига қарашли корхоналарда жорий йил пахта хомашёсини қабул қилиш ва қайта ишлаш қизғин бормоқда. Айниқса, Навоий, Хатирчи, Қизилтепа корхоналарида юқори самарадорликка эришилмоқда. Ҳозиргача қабул қилинган 120 минг тонна ҳосилнинг 20 минг тоннаси қайта ишланиб, 7 минг тоннадан зиёд сифатли тола олинди. Тайёр маҳсулот асосан Швейцария ва Буюк Британия фирмаларига жўнатилмоқда.

Ёрқул УМАР, ЎзА мухбири.

---

28 октябр — Чехия Республикасининг Мустақиллик куни

ЧЕХИЯ: МУҲИМ ЎЗГАРИШЛАР ДАВРИ

Бу йил Чехия халқи ўз миллий мустақиллигининг 81 йиллигини нишонлайди. Бундан роппа-роса 81 йил бурун, 1918 йил 28 октябрда мустақил Чехия ташкил топган эди. Худди шу йили Чехия ва Словакия Чехословакия Республикасига бирлашди. 1993 йилга келиб Чехия ва Словакия яна алоҳида-алоҳида давлатга ажралди ва ўз тараққиёт йўлини мустақил равишда белгилади.

Чехия ҳаётидаги ўзгаришлар ҳақида гап кетганда, аввало, сўнгги ўн йил ичида бўлаётган ишлар тилга олинади. Мамлакат ҳукумати 80-йиллар охирида шўроча мафкурадан воз кечиб, демократия ва бозор иқтисодиётига асосланган эркин жамият қуриш ҳаракатига тушди. Асосий эътибор мамлакат ва фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш ҳамда иқтисодиётни ривожлантиришга қаратилди. Бу борада у халқаро ва минтақавий ташкилотлар, шунингдек, ривожланган давлатлар билан яқин алоқа ўрнатди. Хусусан, Чехия дастлабки йиллардан бошлаб НАТО ҳамда Европа Иттифоқига аъзо бўлишга интилмоқда. Шунинг учун, барча соҳаларда туб ислоҳотлар амалга оширила бошланди. Чунки ҳар бир мамлакат бундай тузилмаларга кириш учун маълум бир сиёсий ва иқтисодий талабларни бажармоғи лозим эди.

Бундай саъй-ҳаракатлар самараси ўлароқ, Чехия жорий йилнинг баҳорида НАТОга қабул қилинди. Европа Иттифоқига биринчи навбатда қабул қилинадиган олти мамлакат қаторидан жой олди. Мамлакатда ҳозир ЕИга кириш борасида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Чехия Марказий ва Шарқий Европа мамлакатлари орасида Ғарб билан энг тез ва фаол интеграциялашиб бораётган давлатдир, дейиш мумкин. Кузатувчилар ҳам Чехия Европа Иттифоқига номзод мамлакатлар орасида биринчи бўлиб иттифоққа қабул қилинишини тахмин қилмоқда. Мамлакатда хусусийлаштириш жараёни янада одимлаяпти, миллий валюта қадри мустаҳкамланмоқда, ишсизликка барҳам берилаётир. Бундай муваффақиятлар Чехиянинг жаҳон ҳамжамиятидаги обрўсини янада оширишга ва ривожланган давлатлар қаторига қўшилишига пухта замин яратмоқда.

Ўзбекистон билан Чехия ўртасида дипломатия муносабатлари 1993 йилда ўрнатилган эди. Шу йилнинг ўзида икки мамлакат ўртасида савдо-сотиқ, фан ва техника соҳаларида ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланди. 1997 йили Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Чехия Республикасига буюрган расмий ташрифи ўзаро алоқаларнинг янги босқичини бошлаб берди. Ташриф асносида Ўзбекистон билан Чехия ўртасида бир неча соҳаларда ҳамкорлик ўрнатилишини кўзда тутувчи ҳужжатлар имзоланди ва алоқаларимизнинг ҳуқуқий пойдевори мустаҳкамланди.

Бугунги кунда бу ҳужжатлар амалда ўз самарасини бермоқда. Мамлакатимизда “Самарқанд-Прага”, “Андижон-Прага”, “Фаввора”, “ЧКД ХОЛОД”, “АВТАШ” ва бошқа қўшма корхоналар ҳамда Чехиянинг “ТИКО-КАР”, “МОТОКОВ”, “МАРЦ”, “ЭЛЛИТЕКС”, “Континентал” каби кўплаб фирма ва компаниялари фаолият юритмоқда. Улар асосан электр узатиш қурилмалари, совутиш компрессорлари, дори-дармон, тиббиёт ускуналари, шиша маҳсулотлари ва кенг халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш билан машғул.

Мамлакатларимиз ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми ўтган йили 62 миллион АҚШ долларига етди. Бу кўрсаткич йилдан-йилга ошиб бораётган бўлса-да, бироқ ҳали ишга солинмаган имкониятлар талайгина. Ҳозир бу имкониятлардан фойдаланиш борасида ҳар икки томондан ҳам кўплаб тадбирлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон-Чехия муносабатлари келаси асрда ўзининг янги босқичига кириши шубҳасиз. Зеро, Чехия Ўзбекистоннинг Марказий Европадаги энг яқин ҳамкорларидан биридир. Ўз навбатида Чехия ҳам Ўзбекистонни нафақат Ўрта Осиё, балки МДҲ давлатлари орасидаги ишончли ва манфаатли шериги ҳисоблайди.

Равшан МАҲМУДОВ, ЎзА шарҳловчиси.

«Халқ сўзи»га жавоб берадилар

«НИЧЕГО, ҲАЛИ ВАҚТ БОР»

Газетанинг шу йил 9 октябр сонида юқоридаги сарлавҳали мақола чоп этилган эди. Унда Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ туманидаги хўжаликларда пахта йиғим-теримида юз бераётган камчиликлар кўрсатиб ўтилганди.

Куни кеча мазкур мақолага туман ҳокими жаноб Қ. Деҳқонбоевдан жавоб мактуби олинди. Унда таъкидланишича, танқидий мақола туман ҳокимлигида бўлим ва бошқарма бошлиқлари, хўжаликлар раҳбарлари, қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси мутахассислари иштирокида атрофлича муҳокама қилинган. Мақолада келтирилган танқидий фикрлар ўринли деб топилиб, уларни бартараф этиш бўйича тегишли чора-тадбирлар белгиланди.

Туманда кузнинг қуёшли кунларидан унумли фойдаланиш ҳамда даладаги ҳосилни тез ва сифатли йиғиштириб олиш учун сафарбарлик кучайтирилди. Қўшимча теримчилар, техника воситаларини тўлиқ ишга жалб этиш эвазига туман бўйича шу йилнинг 20 октябригача давлат буюртмасининг 88 фоизи миқдорида пахта тайёрланди.

Тошкент Давлат аграр университетининг ўқув хўжалиги туманда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш давлат буюртмасини бажарди. Хўжаликларда пахта терими учун ҳақ тўлаш ўз вақтида амалга оширияпти ва бу иш мутасадди раҳбарият томонидан қаттиқ назоратга олинди.

Туманда пахта йиғим-теримини кўнгилдагидек якунлаш учун барча имкониятлардан оқилона фойдаланиш чоралари кўриляпти.

Шунингдек, мазкур мақолага ихтисослаштирилган акциядорлик-тижорат «Пахта-банк» бошқаруви раиси ўринбосари жаноб И. Шариповдан ҳам жавоб хати олинди. Унда айтиладики, газетада тилга олинган «Дўстлик» деҳқон-фермер хўжалиги уюшмасида теримчиларга пул берилиши масаласи бўйича ўша куни хўжаликка бориб, аҳвол ўрганиб келинган.

Уюшмада терим ишлари 23 сентябрда бошланган. Топширилган ҳосил учун тузилган ведомостларга асосан «Пахтабанк»ининг Тўйтепа бўлимидан теримчилар билан ҳисоб-китоб қилиш учун 9 октябр ҳолатига жами 1865,5 минг сўм нақд пул олинган. Бу пуллар теримчиларга тўлиқ тарқатилган.

Мақолада хўжалик ҳосилоти А. Пан томонидан айтилган «Агар банк аванс ҳисобидан бизга маблағ ажратганида, яхши бўларди. Ҳозирча ундай эмас. Пахта топшириб, натижани кутгунча вақт ўтиб қоляпти» деган сўзларни у айтмадим, деб кўрсатма берди. Ҳукумат қарорига асосан йиғим-терим иштирокчиларига аванс ҳисобида эмас, балки териб топширилган пахта учун ҳисоб-китоб қилиб борилиши кўрсатилган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТОВАР ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАР ВА ТАДБИРКОРЛАР ПАЛАТАСИ

Республикамизнинг барча вилоятлари, шаҳар ва туманлари Палаталари қошида фаолият кўрсатаётган 183 та кичик ва ўрта тадбиркорликни қўллаб-қувватловчи Ахборот-маслаҳат марказларининг кенг тарқалган тармоқлари орқали тадбиркорларга қуйидаги тўлақонли ва барча талабларга жавоб берадиган ҳамда арзон хизматлар кўрсатилмоқда:

- *Янги корхоналарни очиш учун таъсис ҳужжатларини тайёрлаш;*
- *Инвестиция таклифларининг техник-иқтисодий асосини ва бизнес-режаларини ишлаб чиқиш, кредит олиш учун керакли ҳужжатлар мажмуасини ва бошқа ҳужжатларни тайёрлаш, технологик ускуналарни танлаш ва бошқа хизматлар;*
- *Хилма-хил ҳуқуқий хизматлар кўрсатиш, шу жумладан, солиқ, молия, банк, суғурта ва бошқа идоралар билан бўладиган ўзаро муносабатларни ташкил қилишда кўмаклашиш;*
- *Иқтисодий, ҳуқуқий, ишлаб чиқариш технологияси бўйича керакли маълумотлар билан таъминлаш ва бошқа зарурий маслаҳатларни бериш.*

Жойлардаги Ахборот-маслаҳат марказларида Европа Иттифоқининг ТАСИС дастури ва андозалари асосида тайёрланган малакали мутахассислар ишлайдилар.

Ҳурматли тадбиркорлар!

Ахборот-маслаҳат марказлари хизматидан самарали фойдаланишга шошилинг!

Кичик ва ўрта тадбиркорликни қўллаб-қувватловчи ҳудудий Ахборот-маслаҳат марказларининг МАНЗИЛЛАРИ:

Нукус шаҳри, А. Темур кўчаси, 112-"А" уй. Тел: 222-02-96

Андижон шаҳри, А. Навоий кўчаси, 122. Тел: 22-17-37, 22-17-39

Бухоро шаҳри, А. Навоий шоҳкўчаси, 10. Тел: 3-06-82, 3-43-17

Жиззах шаҳри, Халқлар дўстлиги шоҳкўчаси, 63. Тел: 3-36-43, 3-36-16, 3-16-23

Қарши шаҳри, Мустақиллик майдони, 2. Тел: 4-53-43, 3-06-93, 4-52-67

Навоий шаҳри, Петров кўчаси, 29. Тел: 5-39-60

Наманган шаҳри, У. Носир кўчаси, 7. Тел: 6-61-00, 6-29-29

Самарқанд шаҳри, М. Улуғбек кўчаси, 148. Тел: 31-17-42, 24-06-38

Термиз шаҳри, Ф. Хўжаев кўчаси, 25. Тел: 3-74-15, 3-27-09, 3-08-49

Гулистон шаҳри, А. Навоий кўчаси, 29, 3-қават. Тел: 25-07-00, 25-47-87

Тошкент шаҳри, Буюк ипак йўли кўчаси,42. Тел: 67-16-31, 67-15-28, 67-16-30

Фарғона шаҳри, М. Қосимов кўчаси, 58. Тел: 24-72-52, 24-43-45

Урганч шаҳри, ал-Хоразмий кўчаси, 27. Тел: 6-52-44, 6-87-50

Тошкент шаҳри, Нукус кўчаси, 12. Тел: 55-56-33, 55-04-87, 133-27-07

Мурожаат учун манзил: 700047, Тошкент ш., Бухоро кўчаси, 6-уй. Ўзбекистон ТИТ Палатаси. Тел.: 1330699, 1320907.

КОРХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ ВА ТАДБИРКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

EAN ® UZBEKISTAN

Ўзбекистон Республикаси Товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар Палатаси қошида

«EAN UZBEKISTAN»

товар ва хизматларни автоматик идентификациялаш маркази ташкил этилган.

Бу марказ «EAN International» Халқаро уюшмаси аъзосидир.

Мазкур марказ халқаро талаблар даражасида товарлар ва хизматларга EAN штрих кодларини бериш ва уларни рўйхатдан ўтказиш ҳамда товарларни идентификациялаш тизимидан фойдаланувчилар учун услубий ёрдам кўрсатиш билан шуғулланади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 21 сентябрдаги «Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқариладиган товарларга штрихли кодлашни жорий этиш тўғрисида»ги қарорига асосан, мулкчилик шаклларидан қатъи назар, барча юридик шахслар ишлаб чиқарган товарларини штрихли кодлашни қуйидаги муддатларда амалга оширишлари керак:

- *экспорт қилинаётган маҳсулотларни, янги товарларни ва улар учун янги этикеткалар ёки ўраш-жойлаш буюмлари, буюртма қилинаётган товарларни тамғалашни 2000 йил 1 мартгача;*
- *бошқа барча товарларни 2000 йил охиригача тамғалаш тавсия қилинади.*

Эндиликда Сиз ишлаб чиқарган маҳсулотлар қадоқланиши жаҳон талабларига жавоб беради, чунки Ўзбекистон Республикаси ўзининг штрихли кодига эга бўлади.

Мурожаат учун манзил: 700047, Тошкент ш., Бухоро кўчаси, 6-уй. «EAN Uzbekistan».

Тел. 132-79-46.

®/2246

Ёзувчилар пахта далаларида

ФИДОЙИЛАРИНГ БОР БЎЛСИН, ЭЛИМ

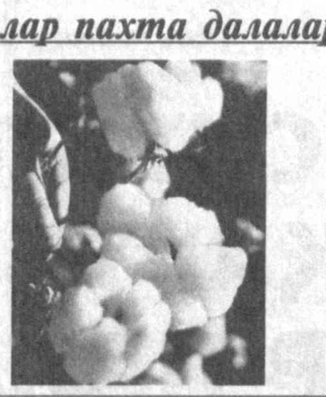

Шу кунларда Фарғона вилояти пахтакорларининг ороми йўқолган. Бутун диққат-эътибор не машаққатлар билан етиштирилган ҳосилни йиғиштириб олишга қаратилган. Тўғри, бу йилги баҳор деҳқонлар учун бироз ноқулай келди. Аммо қилинган баракали меҳнат самарасиз бўлмади. Қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида карвонбошилик қилган Фарғона туманидаги «Фарғона» ширкат хўжалиги деҳқонлари барчага ибрат кўрсатдилар.

Пешқадам хўжалик пахтакорларининг катта меҳнат муваффақиятларига бағишлаб йиғилиш ўтказилди.

— Мен хўжалик деҳқонларини эришилган катта меҳнат муваффақиятлари билан қутлайман ва ҳамиша вилоятда ғолиб, пешқадамлар сафида бўлишларини тилаб қоламан, — дея ният билдирди йиғилишда иштирок этган вилоят ҳокими Н. Мўминов.

Туман ҳокими Т. Эгамбердиев эса пешқадам хўжаликка рангли телевизор топширди. Шунингдек, хўжаликнинг Ғуломжон Қодиров, Йигитали Қўзиев, Иномжон Қўзиев, Ҳотамжон Нишонов, Алижон Каримов, Нусратжон Худойбердиев, Света Гияева каби участка бошлиқлари, ижарачилари, теримчиларига ҳам туман ҳокимлигининг совғалари, пул мукофотлари топширилди. Бундан руҳланган хўжалик пахтакорлари режага қўшимча равишда 400 тонналик хирмон яратишга сўз бердилар.

Олтин кузнинг олтинга тенг ғанимат дамларидан оқилона фойдаланиш, бепоён далалардаги пахта ҳосилини тезроқ йиғиштириб олиш бугун барчанинг фикри-ёдидан ўрин олган. Биз бу ҳаракатни Кувада ҳам кўрдик.

Туман ҳокимидан тортиб мутахассисларгача, хўжаликлар раисию бригадир ва ижарачиларгача пахта ишқида куйиб ёнмоқдалар. Эл назарига тушиш катта меҳнат ва машаққат эвазига бўлади. Шу кунга қадар улар яратган хирмоннинг салмоғи 25 минг тоннадан ортибди. Яна 6 минг тоннага яқин пахта топширилса, зафар марраси эгалланади, юзлари ёруғ бўлади.

— Жуда катта тарихий воқеаларга бой бўлаётган жорий йилда 9865 гектар майдонда пахта етиштирдик, — дейди туман ҳокими Муҳаммаджон Носиров. — Далаларимизда мўлжалдагидан зиёд мўл ҳосил тўпланди. Терим ишлари бир маромда олиб борилмоқда. Хўжаликларимиз бирин-кетин йиллик режаларини бажара бошладилар. Тез кунларда зиммамиздаги вазифани уддалаймиз. Бунинг учун асосларимиз бор. Ишчи кучи, техникамизни сафарбар этдик. Одамларимиз манфаатдорлик ортиб бораётган бир шароитда ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Пахта терими бошлангандан буён теримчиларнинг ўзига 150 миллион сўмдан ортиқ иш ҳақи берилибди. Қанча-қанча хонадонларга ризқ-рўз, даромад кириб борди. Туманимиз меҳнаткашлари ҳисобдонлик билан ишлаб, даромад кўрмоқдалар.

Ҳозирга қадар Кува туманида 2 та йирик жамоа хўжалиги, пахтачилик тажриба станцияси, 2 та деҳқон-фермер хўжалиги, 30 дан ортиқ бригада, 100 дан зиёд оилавий звено ва ижарачилар маррани эгаллаганлар. М. Раҳматов номли, «Ҳақиқат» жамоа хўжаликларининг пахтакорлари мавсум давомида туманда карвонбошилик қилишмоқда. Ҳар икки хўжалик ҳам режани аллақачон уддалаб қўйишган. Ёш, тадбиркор раислар Кимсанбой Мамасолиев, Зоҳиджон Ашуровлар аҳолининг кўнглини топиб, уларга ғамхўрлик кўрсатиб ана шундай натижаларга эришганликларини фақат муборакбод этиш керак. Анваржон Тожибоев, Абдураҳим Абдуллаев, Маъмуржон Пўлатов, Сотволди Жайнақов, Улуғбек Ботиров, Ҳавохон Фозилова, Мўминжон Бегалиев, Мухторжон Мамадолимовлар бошлиқ бригадаларда гектарлар самарадорлиги 35-38 центнерга етказилган. Ижара пудратининг афзалликларини Кувадаги мингдан ортиқ ижарачилар амалда синаб кўрганлар. Деҳқонободлик пудрат усулида ишлаётган Усмонали Қурбонов, М. Раҳматов номли жамоа хўжалигидан Ҳакимжон Қодиров, Абдураззақов номли жамоа хўжалигидан Мукаррамхон Турсунова, Шербўтаев номли ширкат хўжалигидан Санобархон Эшматовалар ернинг қадрига етиб, унга меҳр-муҳаббат қўйиб ишлаб, катта даромадларга эга бўлишмоқда. Улар ҳосилдорликни ҳозирда 42-48 центнерга етказиб қўйдилар. Мана шундай пахтапарвар, элпарвар инсонлар бор экан, куваликларнинг юки ерда қолмайди, дея кўнгли таскин топади кишининг.

Кузнинг тароватли далалари қадим Куванинг малоҳатини янада очиб юборди. Кенг пахтазор қўйнида ҳар куни 11-12 минг теримчи меҳнат қилиб, хирмонга қут-барака киритмоқда. Уларнинг сафини эса олийгоҳлар талабалари, билим юртлари, коллежларнинг йигит ва қизлари, корхона ҳамда ташкилотларнинг ҳашарчилари тўлдирмоқда. Теримчилар ўртасида меҳнат басма-баси кун сайин авж олдирилмоқда. «Деҳқонобод» ширкат хўжалигининг 11-бригадасида Раҳимахон Турсунова деган аёл бор. Ёши 60 дан ошган. Бу ғайратли онахон бир беш кунликда 16 минг сўм ишлабди. Бундайлар сон-саноқсиз. Улкан хирмонни ана шундай онахонлар, чаққон қиз-жувонлар яратадилар. Теримчиларнинг энг олдинги сафида эса Саидахон Комилова, Мамлакатхон Мўминова, Рўзихон Абдусаломова, Шарофатхон Саидова, Фотимахон Юсупова, Ўғилой Холмирзаевалар боришмоқда. Уларнинг шахсий ҳисобларига бугунга қадар 5,5-7 тоннадан ҳосил ёзилибди. Соҳиби содиқда момо қуёшни пахтазорда қарши олиб, шомда уни кузатиб қолаётган бундай минглаб теримчиларнинг шижоати, маҳорати ва ғайратларига тасаннолар айтмасдан иложи йўқ. Демак, пахтанинг тақдири, режанинг бажарилиши ана шундай фидойиларнинг қўлида!

Кувадаги М. Раҳматов номли жамоа хўжалигининг Абдураҳим Абдуллаев бошлиқ бригадаси деҳқонлари янгиликка интилган ҳолда иш олиб борганлигини мамнуният билан таъкидлаш керак. Улар бир қатор янги навларни синов майдонларида тажрибадан ўтказдилар. Натижадан эса кўнгиллар тўлди. Бригада йиллик режани 110 фоизга бажарди. Синовдан муваффақиятли ўтган янги навлар экишга тақдим этиляпти.

Улуғ алломаларга бешик бўлган, ажойиб деҳқонларнинг макони бўлган Кувада ҳосил тўйи яқин. Улар 31 минг тонналик оқ олтин хирмонини уйиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Пахтакорлар пойгасида Олтиариқнинг ўз ўрни бор. Туманда тезроқ маррага етиш учун бутун куч сафарбар этилган. Бундай сафарбарликни биз вилоятда энг орқада бораётган Данғара туманида ҳам кўрдик. Бу туманда пахта асосан аёлларнинг қўл кучи билан терилмоқда. Биз данғаралик аёлларнинг меҳнат шижоатига таҳсинлар айтдик.

Самимий лобар қишлоқ аёллари табиатан бедор, кам уйқу бўлишади. Айниқса, пахтаси очилиб, терим бошланганда... Номозшомда ҳориб-чарчаб келиб, оёқ-қўллари оғриқдан увишиб кетаётганига қарамай унинг йўлига кўз тикиб ўтирган кичкинтойларини кўриб, чарчоғини унутади...

Данғара туманида 15 та бригадага аёллар саркор эканликларини эшитдик. Бу ишбошиларга намунали меҳнат қилишдан бошқа қандай имтиёз бор-а? Аёлнинг матонатлилиги, мўъжизакор қалбининг онаюртига, фарзандларига, киндик қони тўкилган тупроққа, даласига бўлган меҳру муҳаббатига эътибормикин бу имтиёз. Илғорларнинг илғори Ҳурматой опа, Турсуной опа, Зуҳрахону Нурхон опаларнинг қай бирини олқишлашга тил лол қолади.

Мустақиллик саодатини, шонини улуғлаб юксакликка кўтараётган, дунёни поклаётган азизларимиз — опа-сингиллар! Дилингизни ёруғ муҳаббат, эзгулик тарк этмасин. Ҳамиша файзиёб кунларни кўриш насиб этаверсин. «Оқ олтин» хирмонингиз янада чош бўлиб, юрт олдида берган ваъдангиз ижобат бўлиб юзингиз ёруғ бўлсин.

Қўли қадоқ, қалби олов фарғоналик пахтакорларнинг саъй-ҳаракатлари билан вилоят хирмони кун сайин юксалаётир. Бу юксалишда ҳар бир пахтакор, сувчию механизатор, ҳашарчиларнинг ўз ўрни бор. Элда фидойилар бор экан, Фарғона хирмони сарбаланд бўлгай.

Иброҳим РАҲИМ,
Матлуба САЛИМОВА,
Содиқ ДЕҲҚОН.

«Мисс Ўзбекистон — 99»

ГЎЗАЛЛИК — ДУНЁНИНГ БЕЗАГИ

Тошкентда «Мисс Ўзбекистон-99» шиори остида Биринчи Миллий гўзаллик танлов-кўригининг якуний босқичи давом этмоқда. Унда республика вилоятларида ва Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган кўрик-танловларда ғолибликни қўлга киритган 25 нафар гўзал қизлар иштирок этмоқдалар.

Саралаш даврида 18-25 ёш ўртасидаги гўзал қизлар танланди. Бироқ, барибир, қизларнинг билим доираси, тарбия даражаси, неча тилни билиши, ўз тенгқурлари ва маҳаллий ёшлар ўртасидаги мавқеи, миллий анъаналар ва урф-одатларни нечоғлик ўзлаштирганлиги, мамлакат ва халқ тарихидан маълумоти кўрик-танловнинг бош мезонларидир.

— Бизнинг кўрик-танловимиз қизларнинг вужуд гўзаллигини намойиш қилиб саҳнада бориб-келишларидан иборат кенг тарқалган танловлардан фарқ қилади, — дейди танлов ташкилот қўмитаси аъзоси, «ASIAN STYLE» моделлар агентлиги директори Зулфия Хайбуллина. — Гўзаллик танловида биз инсоннинг ички ва ташқи қиёфаси гўзаллигининг узвий мутаносиблиги мезонларига амал қилаяпмиз. Бизнинг тадбиримиз йўналишлари жаҳон андозаларига жавоб берса берадики, лекин улардан асло қолишмайди.

Танловнинг якунловчи шоу-томошаси 31 октябр куни Алишер Навоий номидаги опера ва балет театрида бўлиб ўтади. Унгача танлов финалида иштирок этадиган қизлар болалар боғчаларига ташриф буюрадилар, кўрик ҳомийлари томонидан кичкинтойларга совғалар улашадилар, шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари, музейларини бориб кўрадилар. Республика Хотин-қизлар қўмитаси, «Маънавият ва маърифат» маркази раҳбарлари билан учрашувлар ўтказадилар, «Мирбургер» кафесида ўз шоу дастурларини намойиш этишади, телевидение ва радиода чиқишлар қиладилар.

— Аён бўлаяптики, асосий гап фақат фахрий совринлар учун курашда эмас. Балки «Гўзаллик дунёни қутқаради» деган юксак қоидага жавоб берадиган савобли тадбирларнинг бутун бир мажмуаси амалга оширилишидадир, — дейди кўрик-танловнинг бош ҳомийси бўлган «Тамға» савдо маркасининг вакиласи Елена Тер-Осипянц.

Кўрик-танловга «Тамға» савдо маркасидан ташқари «Ўзбекистон ҳаво йўллари» Миллий авиакомпанияси, «SHERATON TASHKENT» отели ва яна бир неча бошқа муассасалар ҳомийлик қилмоқда.

Ўз мухбиримиз.

Сиз СКВни тежашни, ўз маҳсулотингизни қадоқлаб берадиган ишончли шерикка эга бўлишни истасангиз, «SANOATQALINQOGOZSAVDO» очиқ турдаги акциядорлик жамиятига мурожаат этинг.

У ҚУЙИДАГИЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИ ВА СОТАДИ:

3 ва 5 қатламли гофрокартондан тайёрланган қутилар	-Ҳар хил мақсадларга мўлжалланган, турли ҳажмда, рангли босмада ва рангсиз, шу жумладан, рангли ва рангсиз босма босилган
Гофрокартон	- икки, уч ва беш қатламли
Қоғоз	ўраш учун, зичлиги 125/160 гр/м²
Картон	зичлиги 175 дан 350 гр/м². қалинлиги 0,45 дан 0,600 мм. папка, ҳужжатлар тўплами ва ўраш учун
Гофрокартондан тайёрланган лотоклар	- сабзавот, мева ва озиқ-овқат маҳсулотларини қадоқлаш учун, рангли босмада
Муқовабоп картон	қалинлиги 0,5-2,0 мм
Толали плиталар (ДВП)	Мебел саноати ва уй-жой қурилиши учун
Картон ва гофрокартондан тайёрланган турли хил буюмлар	Халқ истеъмол моллари учун
Босма шакллари (клише)	Картон, гофрокартон ва бошқа қадоқлаш материалларига флексографика усулида босма босиш учун.
Буюртмани бажариш муддати:	- босмасиз ишлар учун 3-5 кун - босмали ишлар учун 7-10 кун

ДОИМИЙ ВА ЙИРИК ХАРИДОРЛАРГА ЮК ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ОРТИБ БЕРИЛАДИ.

ШАРТНОМА ТУЗИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ МАНЗИЛЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНГ:

Манзил: 702500, Тошкент вилояти, Ангрен шаҳри, Гулбоғ қўрғони.
Телефонлар : (37166) 34-452, 37-405, 22-420.
Телефакс: (37166) 26-651, телетайп: 116648. Картон.
Тошкентдаги ваколатхона (3712) 41-81-24, 144-10-78
Самарқанд ш. (3662) 35-42-41
Фарғона ш. (3732) 24-42-13

1532

ЎЗБЕКИСТОНЛИКЛАР — ЯРИМ ФИНАЛДА

Тошкентдаги "Юнусобод" спорт мажмуида ўтаётган бокс бўйича XX Осиё чемпионатида дастлабки ярим финалчилар аниқланди. Уларнинг орасида ўзбекистонлик Алишер Раҳимов, Муҳаммадқодир Абдуллаев, Тўлқин Турғунов бор. Дилшод Ёрбеков эса эронлик Амир Хумайн билан учрашувда рақибидан бир хол орқада қолиб, ютқазди.

Қозоғистонлик Элёр Исмоилов, Бўлат Жумодилов, Серик Ялиев, Бекзод Сатторхонов, таиландлик Сонтая Вангбратес, филиппинлик Орланд Лерио ва кореялик Тай-Куе Ким ҳам ярим финал ўйинларда иштирок этадилар.

(ЎзА)

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА УНИВЕРСИТЕТИ

"Умумий педагогика" кафедраси бўйича бўш ўрин **доцент** - лавозимига танлов эълон қилади. Танловда қатнашишни хоҳловчилар Юсуф Хож Ҳожиб кўчаси, 103-уй, ходимлар бўлимига мурожаат қилишлари мумкин (тел. 55-68-70).

РЕКТОРАТ. 2245-2

МЕБЕЛЬ

СИЗНИНГ ХОНАДОНИНГИЗ УЧУН

БУЮРТМАЛАР БЕВОСИТА ИТАЛИЯ ВА ПОЛЬШАДАН КАТАЛОГЛАР БЎЙИЧА ЕТКАЗИБ БЕРИЛАДИ. УЙГА ЭЛТИБ БЕРИШ ВА ЙИҒИШ ТАЪМИНЛАНАДИ.

МАНЗИЛИМИЗ: ФУРҚАТ КЎЧАСИ, 5-КОРПУС.

Тел. (371) 144-27-15.

11@2196

2206

«ЭКОЛОТ» ҚК

ХАБАР ҚИЛАДИ

Қиймати 100 сўмлик бўлган лаҳзали пул ютуқли лотереянинг 5-серияси, шунингдек, қиймати 50 сўм бўлган, лаҳзали пул ютуқли лотереянинг 6-сериясини сотиш ниҳоясига етди.

Лотереянинг юқорида кўрсатилган сериялари бўйича ютуқ чиққан лотерея чипталарини тўлов учун 2000 йилнинг 29 февралигача "Эколот" ҚК га тақдим этиш мумкин.

Манзил: Тошкент шаҳри, Шаҳрисабз кўчаси, 1-уй, 6-қават, "Эколот" ҚК.

Шу муддат ўтиши билан юқорида кўрсатилган серияларнинг ютуқли лотерея чипталари кучини йўқотади, ютуқ тўланмайди, эътирозлар қабул қилинмайди.

«ЭКОЛОТ» ҚК маъмурияти.

2240

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Қарши магистрал каналини бир маромда, унумли ишлатиш» мақсадидаги 9.07.99й. даги 337-сонли ва 21.07.99 й. даги 357-сонли қарорига биноан,

«ЎЗСУВУСКУНАБУТЛАШ» ИЧБси

давлат томонидан ажратилиши билан, сотиб олиниши 2000 йилда кўзда тутилган қуйидаги ускуналарни сотиб олиш бўйича

танлов савдосини эълон қилади:

1) Тик ўқли, ишчи ғилдираги бурилувчан парракли насос-3 дона.
2) Тик ўқли, қаттиқ парракли насос-2 дона.

Асосий кўрсаткичлари:

Сарфи 39 м'\с, сув босим баландлиги 25,6 м, Ф.И.К камида 87%, айланиш частотаси 250 айл\мин, ишчи диапазонидаги рухсат этилган кавитацион заҳираси 17м.

3) Тик ўқли, қаттиқ парракли насос-1 дона.

Асосий кўрсаткичлари:

Сарфи 39 м'\с, сув босим баландлиги 21,5 м, Ф.И.К камида 87%, айланиш частотаси 214,3 айл\мин, ишчи диапазонидаги рухсат этилган кавитацион заҳираси 13м.

4) 12500 квт, 10кв, 50 Гц, 250 айл\мин, Ф.И.К камида 97% бўлган тик, синхрон двигателлар-5 дона
5) 12500 квт,10кв, 50 Гц, 214,3 айл\мин, Ф.И.К камида 97% бўлган тик, синхрон двигател-1 дона
Двигателлар қўзғатиш, совутиш, бошқариш ва назорат тизимлари билан жамланган бўлиши керак.

6) Юқори кувватли КМ-1Ф-10-31,5 русумли тарқатиш қурилмаси-6 комплект *(ҳар бирида 14 тадан ячейка бўлиши керак).*

Танлов савдолари «Ўзсувускунабутлаш» ИЧБси биносида 24.11.99 й. да маҳаллий вақт билан соат 10.00да ўтказилади.

Тендер савдолари шартлари ва ўтказиш тартиби танлов қатнашчисининг йўриқномасида батафсил ёзилган. Танловда қатнашиш учун, қатнашчи қуйидаги манзил бўйича, қайтармаслик шарти билан 100(юз) АҚШ доллари миқдорида (ККС билан) тўлаганларидан сўнг савдо қатнашчисининг йўриқномаси ва техник топшириқларни олишлари мумкин:

Ўзбекистон Республикаси,
700055, Тошкент ш., Ш. Абзалов кўчаси, 7 уй.
«Ўзсувускунабутлаш» ИЧБ, 1 қават, 14 хона.

тел: (3712) 41-49-43
факс: (3712) 41-12-03, 49-06-35

2247

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги жамоаси Молия вазирлигининг давлат бюджети Бош бошқармаси бошлиғи ўринбосари А. А. Муҳитдиновга волидаи муҳтарамалари

Сайёра МУҲИТДИНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбекбирлашув» акциядорлик компанияси бошқаруви ва жамоаси «Матлуботчи сиҳатгоҳи» акциядорлик жамияти бош директори Баҳодир Аҳмедовга волидаи муҳтарамаси

ХОЛИДАХОН аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбекистон» нашриёти ижодий жамоаси нашриёт муҳаррири

Наима УМАРОВАнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳуманинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ректорати ва жамоаси «Ўзбекистон тарихи ва ҳуқуқшунослик асослари» кафедраси профессори, тарих фанлари доктори

Акмал АКРАМОВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

«Ўзбалиқ» Давлат-акциядорлик корпорацияси жамоаси «Ишлар бошқаруви» шўъба корхонаси директори А. Шамсиевга волидаи муҳтарамаси

Шарифа ШАМСИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
А. ЖАББОРОВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. ПАК,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0820, 23276 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Қ. ЭШМАТОВ.
Навбатчи — Ф. УСМОНОВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 22.10
1 2 3 4 5 6